

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Ivo Pospíšila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **B. P.**, zastoupen Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou, se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2018, č. j. OAM-314/ZA-ZA11-ZA20-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2019, č. j. 63 Az 41/2018 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce, se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 4.114 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal dne 9. 4. 2018 žádost o mezinárodní ochranu. V roce 2017 si žalobce vyřídil v zemi původu české vízum a odjel do Německa, kde taktéž požádal o mezinárodní ochranu a v rámci dublinského řízení vycestoval do České republiky. Zemi původu musel opustit, neboť má stejné jméno a příjmení jako jeho strýc, který je v Gruzii známý mafián. Z tohoto důvodu má obavy, že jej policisté zavřou, podstrčí mu narkotika a půjde do vězení. Ve městě Batumi jej jednou navštívil policista a šestkrát jej odvezli na stanici na kontrolu držení narkotik a poté propustili. Na úřadě práce žádal o práci, ale nikdy ji nedostal. Se žádostí o pomoc se na nikoho neobrátil, protože by to nemělo smysl.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 10. 2018, č. j. OAM-314/ZA-ZA11-ZA20-2018 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 – 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neudělil, neboť žalobci v zemi původu nehrozí pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických

názorů. V případě přetrvávající obavy z jednání policie má žalobce možnost využít právních prostředků ochrany v zemi původu. Může podat stížnost Generální inspekci policie, přičemž dle zpráv o zemi původu probíhá prošetřování standardně jako v kterékoliv jiné zemi, nebo se může obrátit na veřejného ochránce práv. Nelze tedy dojít k závěru, že by gruzínské orgány odmítly žalobci poskytnout ochranu.

[3] Žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 29. 4. 2019, č. j. 63 Az 41/2018 - 50 (dále jen „napadený rozsudek“). Z napadeného rozhodnutí je dle krajského soudu zřejmé, že žalovaný vycházel z toho, že žalobce opřel důvody žádosti o azyl o jeho příslušnost k určité sociální skupině – k rodině, a že žalobcem tvrzené obtíže mají příčinnou souvislost s jeho strýcem, který má stejné jméno a příjmení jako on. Přestože na základě tvrzení žalobce je zde dán kauzální nexus mezi příslušností k rodině jakožto sociální skupině a tvrzeným příkořím, tato skutečnost sama o sobě neodůvodňuje udělení azylu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný totiž zcela správně poukázal na to, že žalobce s ohledem na jím uváděné problémy mohl využít ochrany ze strany gruzínských státních orgánů. Odkázal přitom na podklady (Informace MZV ČR č. j. 123496/2017-LPTP, Gruzie, ze dne 2. 1. 2018 a č. j. 123372/2017-LPTP, Gruzie, ze dne 2. 1. 2018 a Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA o Dodržování lidských práv v roce 2017: Gruzie, ze dne 20. 4. 2018), z nichž zcela jednoznačně plyne, že lze podat stížnost na chování policie na Generální inspekci policie, že příslušníci policie, kteří spáchají trestný čin, jsou vyšetřováni stejně jako kterýkoliv jiný občan země, a že prošetřování probíhá standardně jako v kterékoli jiné zemi. MZV ČR za několik posledních let nezaznamenalo žádný případ podstrčení drog či zbraní ze strany policie. Krajský soud tedy potvrdil závěr žalovaného, že pakliže se žalobce s žádostí o pomoc na nikoho neobrátil, nelze uzavřít, že by mu příslušnými gruzínskými orgány byla odmítnuta ochrana.

[4] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu včas kasační stížnost. Namítá, že v jeho případě je naplněn důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k rodině jakožto sociální skupině. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu sice musí k samotnému pronásledování přistoupit záměrná nečinnost, neschopnost či neochota státních orgánů poskytnout před pronásledováním ochranu. Krajský soud však nevzal v potaz, že stěžovatel tvrdil pronásledování ze strany státu. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 -70, povinnost pokusit se vyhledat ochranu před pronásledováním či vážnou újmu (resp. vyčerpat dostupné prostředky ochrany) nejprve v zemi původu je nutné v případě pronásledování ze strany státu posuzovat odlišně od případů pronásledování nebo vážné újmy způsobených nestátními subjekty. V prvním případě je totiž nutné obzvláště obezřetně zvažovat, zdali výše instančně postavené orgány či jiní poskytovatelé ochrany jsou schopni a ochotni poskytnout účinnou ochranu. Taktéž podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009 – 51, mohou nastat situace, kdy není možné nebo účelné trvat na předchozím pokusu žadatele o mezinárodní ochranu usilovat o ochranu v zemi původu k tomu, aby mohla být považována podmínka nemožnosti ochrany vlastní země za splněnou. Krajský soud ani žalovaný se nezabývali tím, nakolik by stěžovatel skutečně mohl za daných okolností očekávat poskytnutí ochrany. Stěžovatel je přesvědčen, že za

pokračování

situace, kdy byl vystaven šikaně ze strany policejních složek, by mu účinná ochrana poskytnuta nebyla.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření odkazuje na průběh správního i soudního řízení a má za to, že vycházel ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a napadené rozhodnutí dostatečně odůvodnil.

[6] Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. dubna 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Jelikož usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), uvádí Nejvyšší správní soud pouze stručně, že rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné, krajský soud žalobní námitky řádně přezkoumal a napadené rozhodnutí, stejně jako napadený rozsudek, je opřeno o dostatečně zjištěný skutkový stav.

[7] Jak vyplývá z příslušných zákonných ustanovení, důvodem udělení azylu je odůvodněný strach z pronásledování, které je prováděno, podporováno nebo trpěno původci pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině (§ 12 písm. b), § 2 odst. 4 zákona o azylu). Původcem pronásledování může být státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát, příp. soukromé osoby, pokud státní orgány nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním (§ 2 odst. 6 zákona o azylu).

[8] Krajský soud vycházel ze správného předpokladu, že v určitých případech lze považovat rodinu za sociální skupinu ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012 - 45, a ze dne 2. 8. 2012, č. j. 5 Azs 2/2012 - 49).

[9] U soukromých osob jako původců pronásledování musí přistoupit k samotnému pronásledování také záměrná nečinnost státních orgánů či jejich neschopnost poskytovat ochranu před původci pronásledování (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 49/2007 - 68, nebo ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 - 62). Případy pronásledování ze strany státních (příp. kvazistátních) subjektů je nutné posuzovat odlišně od případů pronásledování způsobených výlučně nestátními subjekty. V prvním případě je totiž nutné obzvláště obezřetně zvažovat, zdali výše instančně postavené orgány či jiní poskytovatelé ochrany jsou schopni a ochotni poskytnout účinnou ochranu ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ze dne 22. 5. 2009, č. j. 5 Azs 7/2009 - 98, nebo ze dne 31. 5. 2017, č. j. 5 Azs 62/2016 - 87).

[10] Krajský soud se neodchýlil od této judikatury, když zkoumal možnosti účinné ochrany v zemi původu. Na základě shora uvedených informací o zemi původu přitom dospěl k adekvátnímu závěru, že za situace, kdy se stěžovatel vyhledat ochranu v zemi původu ani nepokusil a problémy s policií měl výhradně z důvodu shody jména se svým

strýcem, od něhož se opakovaně distancoval, nelze dovodit, že by mu gruzínskými nadřízenými či kontrolními orgány byla účinná ochrana odepřena.

[11] Přímo k situaci v Gruzii se nedávno vyjádřil i Nejvyšší správní soud v případě žadatele, který taktéž „*nevyhledal žádnou pomoc v souvislosti s tvrzenou šikanou od policie (zadržování, vazba, prohlídky, drogové testy)*“. Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že „*nadto lze ze zpráv vyčíst mírné zlepšení situace v Gruzii v otázce zachování osobních svobod, v nezávislém soudním procesu, politické pluralitě. Ze zpráv dále plyne, že v zemi funguje i možnost uplatnění práv občana na různých úrovních, vč. odvolání a přezkumu. Je možné se reálně domáhat prověření postupů policie, v zemi má rovněž poměrně silné postavení veřejný ochránce práv*“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 7 Azs 90/2018 - 44).

[12] Napadený rozsudek krajského soudu tedy odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, nebo ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91), judikatura Nejvyššího správního soudu nabízí dostatečnou odpověď na vznesené námitky a krajský soud se nedopustil ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Stěžovateli byla usnesením krajského soudu ze dne 1. 2. 2019 č. j. 63 Az 41/2018 - 31 ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Beata Kaczynská. Odměnu za zastupování v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s., věta první za středníkem). V řízení o kasační stížnosti byla ustanovené zástupkyni přiznána odměna za jeden úkon právní služby spočívající v podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „advokátní tarif“)], za který jí náleží odměna ve výši 3.100 Kč [§ 7 bod 5 aplikovaný na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu] a 300 Kč jako paušální náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem tedy 3.400 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovená zástupkyně stěžovatele je registrovaným plátcem daně z přidané hodnoty, je třeba přiznanou odměnu zvýšit o částku 714 Kč, která odpovídá 21% sazbě této daně. Celkem tedy ustanovené zástupkyni náleží odměna ve výši 4.114 Kč, která jí bude vyplacena v zákonné lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. srpna 2019

Mgr. Aleš Roztočil

pokračování

předseda senátu